

ΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

ΕΤΝΑΡΔΟΥ.

* * * Ο Εύναρδος (Ιωάννης Γαβριήλ τὸ ἐπώνυμον) ἦγεν-
νήθη τὸν Δεκέμβριον τοῦ 1776 ἐκ Γαλλικῆς οἰκογενείας,
ἥ ὅποια εἶχε καταφύγη εἰς τὴν Γένεβαν μετὰ τὴν ἀναί-
ρεσιν τοῦ διατάγματος τῆς Νάντας. Ἡ ἀνατροφή του
ἐνεπιστεύθη εἰς ἔνα παιδαγωγὸν Γερμανόν. Ἐπὶ τῆς
βασιλείας τοῦ Λοδοβίκου 15, ὁ πατήρ του ἐσύστησε
χρηματιστικὴν τράπεζαν εἰς τὸ Λυδὸν (Λουγδούνον) καὶ
ὁ Κ. Εύναρδος εὑρίσκετο εἰς αὐτὴν τὴν πόλιν, ὅτε
ἔπαθε τὴν περίφημον πολιορκίαν κατὰ τὸ 1793. Καίτοι
δεκαεπταετὴς ὡν τὴν ἡληκίαν ἐμβῆκεν εἰς λόχον τινα
ἐπιλέκτων, ὁ ὅποιος πάντοτε εἰς τοὺς προμαχῶνας εὑρί-
σκώμενος, ἀπώλεσε τὸ ἥμισυ τῶν στρατιωτῶν του.

Μετὰ τὴν πολιορκίαν ἐξορισθεὶς καὶ καταδικασθεὶς, διε-
σώθη καταφυγῶν εἰς Γένουαν, ὅπου ἡ ἐπανάστασις ἤτις
εἶχεν ἐκραγῆ ἐκεῖ, ἡνάγκασε τὴν οἰκογένειάν του νὰ ἀνα-
χωρήσῃ εἰς τὴν Ἐλβετίαν. Κατὰ τὸ 1795 ἐπανῆλθεν
εἰς τὴν Γένουαν, ὅπου ἐσύστησεν ἐμπορικὸν κατάστημα.
Κατὰ τὸ 1800 ὑπηρέτησεν ὡς ἐθελοντὴς πυροβολιστὴς
ἐπὶ τῆς πολιορκίας ταύτης τῆς πόλεως, καθ' ἣν ἀπώ-
λετο τὸ τέταρτον μέρος τῶν κατοίκων της. Τὸ ἐπό-
μενον ἔτος ἀφίκετο εἰς τὸ Λιβόρνον, καθ' ὃν καιρὸν ὁ Βα-
σιλεὺς τῆς Ἐτρουρίας (ἥτοι τῆς Τοσκάνας τῆς ὅποιας ὁ
νῦν Κυριάρχης ὀνομάζεται μέγας Δοὺξ) εἶχε συστήση
δανειον, τοῦ ὅποιου τὰς συμφωνίας μόνος ὁ Εύναρ-
δος ἐκτιμήσας ἐπρότεινε νὰ τὸ ἀναλάβῃ μόνος του· ἐγέ-
νοντο δεκταὶ αἱ προτάσεις του καὶ οὕτως ὠφελήσας

τὴν Τοσκάναν, ηὗξησε πολὺ τὴν περιουσίαν του. Κατὰ τὸ 1808 ἀνεχώρησεν εἰς τὴν Ἐλβετίαν, ὑστερον ἀφ' οὗ ἀπεπεράτωσε τὰς ὑποθέσεις του, καὶ ἔφερεν ἐκεῖ ἀπὸ τῆς Ἰταλίας τὴν πρὸς τὰς τέχνας φιλοκαλίαν, καὶ τὴν ὑπερβάλλουσαν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ βοηθῇ τὴν ἀναπτυξίν αὐτῶν. Κατὰ τὸ 1810 ἐνυμφεύθη τὴν κυρίαν Δουλλιὲ δὲ Σχιατβίου, γυναῖκα κατὰ πάντα τελειποιημένην.

Κατὰ τὸ 1814, ὅτε ἔγινεν ἡ πτώσις τοῦ Βοναπάρτη, ὁ Κ. Εὐνάρδος ὑπῆγεν εἰς Παρίσια διὰ νὰ ἀπαιτήσῃ παρὰ τοῖς συμμάχοις βασιλεῦσι ἐπ' ὄνόματι τῆς βασιλίσσης τῆς Ἐτρουρίας, τὰ Δουκάτα τῆς Πάρμας καὶ τῆς Πλακεντίας· αὕτη ἡ ἀπαίτησις ὅμως δὲν ἐπέτυχε, καίτοι ὁ Λόρδος Κάστελριγ, τὴν ἐσύστησε παρὰ τοῖς βασιλεῦσι, καὶ τὴν ἀναγγώρισεν ὡς δικαίαν.

"Οτε ἡ Ἐλβετία ἀπέστειλε κατὰ τὸ 1815 πρεσβευτὰς εἰς τὸν σύλλογον τῆς Βιέννης, ὁ Εὐνάρδος συνώδευσεν ἐκεῖ τὸν θεῖον του Κ, Πεκλέθων - δὲ Φεσχεμόνδ, καὶ ἐν τῷ διαστήματι τῆς ἐκεῖ πενταμήνου διατριβῆς του, ἐγνώρισε τοὺς πρωτίστους ἀρχηγοὺς τῆς ὑψηλῆς διπλωματίας. Κατὰ τὸ 1816 ὁ μέγας Δοὺξ τῆς Τοσκάνης τὸν προσεκάλεσε παρὰ αὐτῷ, διὰ νὰ τὸν συμβουλευθῇ περὶ τοῦ πῶς νὰ τακτοποιήσῃ τὸ χρηματικόν του, καὶ νὰ ἐλαττώσῃ τὴν τιμὴν τοῦ ὑπερόγκου τόκου ὁ ὅποιος ἀνέβαινεν ἀπὸ δώδεκα μέχρι δεκαπέντε τοῖς ἑκατόν. Ο Κ. Εὐνάρδος κατώρθωσε δάνειον πρὸς ἑξ τοῖς ἑκατὸν, ἔξαγοράσας διὰ λογαριασμὸν τῆς ἐπικρατείας ἐν μέρος τῶν χρεῶν, ἐσύστησεν ἐν ταμεῖον χρεωλύτρου, καὶ οὕτως, ἐν διαστήματι ὀλίγων μηνῶν, ὁ τόκος κατέβη εἰς τὸν φυσικήν του τιμήν.

Πρὸς ἀνταμοιβὴν τούτων τῶν ὑπηρεσιῶν του, ὁ μέγας Δοὺξ ἀπένειμεν εἰς αὐτὸν τὸν σταυρὸν τοῦ τάγματος τοῦ ἀγίου Ἰωσὴφ καὶ τὸν ὀνόμαστον Ἰππότην.

Εἴπομεν ὅτι ὁ Εὐνάρδος μετέφερεν ἀπὸ τῆς Ἰταλίας ζωηρὸν ἔρωτα πρὸς τὰς ὥραίας τέχνας, ἡθέλησε δὲ νὰ

ἀποδείξῃ ὅτι αὐτὴ ἡ φιλοκαλία του δὲν περιορίζεται εἰς κενάς θεωρίας. Κατὰ τὸ 1817 ωκεδόμησεν οἰκίαν ἀπὸ σχιστοὺς λίθους, χωρὶς νὰ συμβουλευθῇ κάνενα ἀρχιτέκτονα· ὁ ἴδιος ἐσχεδίασε καὶ διεύθυνεν δῆλας τὰς ἔργασίας καὶ μετεχειρίσθη τοιαύτην ὑλην, ὥστε τὰ ἐπιεστύλια εἶναι ὀλοσχερή, καὶ ἔκαστον κλάσμα μαρμάρου τῆς βάσεως, βαρεῖ μέχρις ἔκατὸν ὄγδοηκοντα ἔκατονταστάθμων. Αὕτη ἡ ἀσχολία δσον σπουδαῖα καὶ ἀν ἥτο, ἐθεωρεῖτο ἀπὸ τὸν Εὔναρδον, ἀναψυχὴ, διότι ἥτον προωρισμένος νὰ συντελέσῃ εἰς ἔργα ἀνωτέρας τάξεως. Κατὰ τὸ 1818 ὁ μέγας Δοὺξ τῆς Τοσκάνας ἔδωκεν αὐτῷ ἰδιαιτέραν ἀποστολὴν πρὸς τὸν σύλλογον τοῦ Αἴξ λα σχιαπὲλ. Μετὰ δύω ἔτη ὁ αὐτὸς ἥγεμὼν τὸν ὀνόμασεν αὐλικόν του σύμβουλον, καὶ τῷ ἐχορήγησεν ἔγγραφα φλωρεντιανῆς εὐγενείας.

Κατὰ τὸ 1825 δὲ ἀρχεταῖ τὸ λαμπρότερον μέρος τοῦ σταδίου τοῦ Κ. Εύναρδου. Ἡ τύχη τῶν δυστυχῶν Ἐλλήνων, εἰς οὓς ὀφείλομεν τὰς τέχνας, τὰς ἐπιστήμας, τὴν φιλολογίαν καὶ τὸν πολιτισμόν μας, εἶχεν ἐμπνεύση εἰς τὸν φιλάνθρωπον τοῦτον ἄνδρα, τὴν ζωηροτέραν προσπάθειαν. Ἡξεύρων ὅτι ἄνευ ἀργυρίου τίποτε δὲν γίνεται εἰς αὐτὸν τὸν κόσμον, καὶ ὅτι δὲν ἥτον δυνατὸν χωρὶς αὐτοῦ τοῦ νεύρου ὅλων τῶν ἐπιγείων ὑποθέσεων, νὰ κατορθωθῇ ἡ ἀπελευθέρωσις καὶ ἡ ἀναγέννησις λαοῦ, δστις βεβαρυμένος ἀπὸ τοῦ νὰ κατατρώγῃ τὰ δεσμά του, ἥθελεν δριστικῶς νὰ τὰ διαρρήξῃ, ἀπῆλθεν εἰς τὰ Παρίσια συνεφώνησεν ἐκεῖ μετά τινων ἀξιοτίμων ἐμπορικῶν καταστημάτων περὶ δανείου τινας ἐπωφελοῦς, τὸ ὅποῖον ἥθελε σώση τὴν Ἐλλάδα καὶ οἱ ἀπεσταλμένοι αὐτῆς δὲν ἔβλαπτον τὰ συμφέροντά της, διὰ τῆς διαγωγῆς των. Εἶχε συμφωνηθῆ ἡ ἑταιρία τῶν Παρισίων νὰ διευθύνῃ τὴν χρῆσιν τῶν ἐκ τοῦ δανείου προσγενησομένων χρημάτων, οἱ ἀπεσταλμένοι ὅμως παρασυρθέντες ἀπὸ δέλεαρ προσθήκης τινὸς χάριν δωρεᾶς, ἐπρόκριναν τὸ νὰ συμφωνησωσεῖ

(ΤΟΜ. Γ'. ΦΥΛ. Δ').

τὸ δάνειον εἰς Λονδίνον, καὶ δὶ αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἔλευθερώθησαν ἀπὸ ὁχληροὺς ἐπιτημητάς. Διορισθεὶς κατ' ἑκείνην τὴν ἐποχὴν μέλος τῆς Ἑλληνικῆς ἐταιρίας τῶν Παρισίων, καθιέρωσεν ὅλον του τὸν καιρὸν εἰς τὴν ἴερὰν ὑπόθεσιν, τὴν ὅποιαν εἶχεν ἐναγκαλισθῆ μετὰ τοσαύτης προθυμίας. Ἀνεχώρησε διὰ τὴν Ἰταλίαν καὶ ἐπροσπάθησε πανταχοῦ νὰ ἀναθάλψῃ τὸν ζῆλον τῶν φιλελλήνων. Ἀπανταχόθεν δὲ πρὸς αὐτὸν ἀπετείνοντο, καὶ αὐτὸς ἥτον τὸ κέντρον, ὃπου ἀπέβλεπον δλαι αἱ προσπάθειαι καὶ δλαι αἱ ἀνταποκρίσεις αἱ τείνουσαι εἰς αὐτὸν τὸν εὐγενῆ σκοπόν.

Κατὰ τὴν ἀξιομνημόνευτον πολιορκίαν τοῦ Μισολογγίου ἔγραψε πανταχοῦ διὰ νὰ κάμη νὰ αἰσθανθῶσι τὴν πατεπείγουσαν ἀγάγκην τοῦ νὰ βοηθηθῇ αὐτὸ τὸ φρούριον. Ἐστειλεν αὐτὸς βοηθήματα, παρώξυνε τὸν ζῆλον τῶν φιλελλήνων καὶ συνετέλεσεν ἰδιαιτέρως εἰς τὸ νὰ ἐρεθίσῃ, εἰς τὴν Γαλλίαν, καὶ εἰς τὴν Γερμανίαν, τὸν ἐνθουσιασμὸν ἐκεῖνον, τὸν ὅποιον οὐδὲν ἔδυνθη νὰ ἀπεσβέσῃ. Ὁ πῆγεν εἰς τὸν Ἀγκῶνα διὰ νὰ ἐπιταχύνῃ τὴν ἀποστολὴν τῶν διωρισμένων ζωοτροφιῶν διὰ τοὺς πολιορκουμένους τοῦ Μισολογγίου, ἀλλὰ τοῦτο ἐγένετο πάνυ βραδέως καὶ τὸ Μισολόγγιον δὲν ὑπῆρχε πλέον. Ἐν τούτοις ὁ Εὐνάρδος δὲν ἔχασε τὴν καρτερίαν του, ἀλλὰ διὰ τῶν ἐπιμελειῶν του, αἱ ἀποστολαὶ τῶν ζωοτροφιῶν διευθύνθησαν εἰς ἄλλα μέρη τῆς Ἑλλάδος καὶ κάνεν τῶν ἀποσταλέντων πλοίων δὲν συνελήφθη ὑπὸ τῶν Τουρκῶν.

Μετὰ τὴν εἰς Φλωρεντίαν ἐπιστροφήν του, ἐδιπλασίασε τὰς προσπαθείας του εἰς τὸ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας τῶν δυστυχῶν Ἑλλήνων. Καίτοι ὡν αὐλικὸς σύμβουλος καὶ εἰς θέσιν ὑποκειμένην εἰς τὴν Ἀουστριακὴν ἐπιρρόην, δὲν ἔπαυσε τοῦ νὰ παρακαλῇ ζητῶν βοηθείας. Αἱ ἐπιτόπιαι ἀρχαὶ καὶ αὐτὸς ὁ Πρέσβυς τῆς Ἀουστρίας δὲν ἀναχαίτισαν ἑκείνην τὴν ζέσιν τῆς φιλανθρωπίας. Πολυάριθμα φορτία ζωοτροφιῶν καὶ πολε-

μεφοδίων ἀπεστάλησαν ἀπὸ τὴν Λιβύρνον καὶ ἀπὸ τὸν διμένας τῆς Ἀδριατικῆς. Τότε ὁ Βασιλεὺς τῆς Βαυαρίας, ὅστις ἐφράντιζε ὑπὲρ τῆς ὑποθέσεως τῶν Ἑλλήνων, ἔγραψε πρὸς τὸν Κ. Εὐνάρδον, διὰ νὰ τῷ ζητήσῃ πληροφορίας περὶ αὐτῆς, τὰς ὁποίας λαβοῦσα ἡ Μεγαλείτης του εὐχαριστήθη διαβαίνουσα δὲ ἀπὸ τὴν Φλωρεντίαν, ἔλαβε συνέντευξιν μετὰ τοῦ Κ. Εὐνάρδου καὶ ἔπειτα τῷ ἐστειλε σημαντικὰς ποσότητας διὰ νὰ τὰς μεταχειρισθῇ εἰς ὑποστήριξιν τῆς Ἑλλάδος αὕτη ἡ ὥρα λα ὑπόθεσις ἐκυρίευσεν ὅλας τὰς χριστιανικὰς καὶ εὐαίσθητος καρδίας. Ἐταιρίαι ἔχουσαι σκοπὸν τοῦ νὰ ἐπιταχύνωσι τὴν ἐπιτυχίαν αὐτῆς, συνιστῶνται εἰς τὰ περισσότερα μέρη τῶν ἐπικρατειῶν τῆς Εὐρώπης καὶ ὁ Κ. Εὐνάρδος ἔγινεν οὐχὶ μόνον μέλος αὐτῶν τῶν ἐταιριῶν ἀλλὰ κατέστη καὶ τὸ κέντρον πρὸς τὸ δικοῖον διευθύνοντο αἱ διωρισμέναι διὰ τοὺς Ἑλληνας βοήθειας. Κατὰ τὸν Ὁκτώβριον τοῦ 1826, ἀπεύθυνεν ἐγκύκλιον εἰς ὅλας τὰς Ἐλβετικὰς καὶ Γερμανικὰς ἐταιρίας, διὰ νὰ τὰς ἀναγκάσῃ εἰς καταγραφὴν ἐβδομαδιαίων συνεισφορῶν καὶ ἐπέτυχεν αὐτὸς ὁ σκοπός. Ὁ Κ. Εὐνάρδος ἔλεγεν εἰς ἐκείνην τὴν ἐγκύκλιον, τὴν ὁποίαν διάφοροι ἐφημερίδες ἐδημοσίευσαν “Ἐὰν αἱ ἀρχαὶ καὶ πάντες ὅσοι φροντίζουσιν ὑπὲρ τῆς τύχης τῶν Ἑλλήνων καταδεχθῶσι νὰ συμπράξωσιν εἰς αὐτὴν τὴν συνεισφορὰν, ὑπόσχομαι νὰ καθιερώσω ὅλου μου τὸν καιρὸν, ὅλας μου τὰς δυνάμεις καὶ ἐν' μέρος τῆς περιουσίας μου εἰς τὸ νὰ βοηθήσω αὐτὸς τὸ δυστυχὲς ἔθνος, μέχρι τῆς στιγμῆς, τὴν ὁποίαν θέλει προσδιωρίσει ἡ θεία πρόνοια διὰ τὴν ἐλευθέρωσίν του. ,”

‘Ο Κ. Εὐνάρδος δὲν εἶναι κανενὸς κόμματος, ἔνεκα τούτου ὅλα τὰ κόμματα ἔστερξι νὰ βοηθήσωσι τοὺς γενναίους καὶ φιλανθρωπικοὺς σκοπούς του. Γένικῆ τις φιλοκαγαθία συνέπραξεν εἰς τὰς ἐργασίας του καὶ πώποτε δὲν διεκόπη καὶ πανταχοῦ τῷ συνεχωρήθη νὰ στέλλῃ εἰς τοὺς Ἑλληνας παντὸς εἴδους βοήθειας. ‘Ο ἔρως τῆς ἀν-

Θρωπότητος ἐφαίνετο ὅτι ἡτον τὸ κινητήριον τῶν πράξεων του καὶ ὅτι φατριαστικὸν πυεῦμα δὲν εἶχεν χώραν εἰς αὐτάς. Εἶναι πρέπον νὰ ἀποδώσωμεν τὸ δικαιογενὲς δῆλος τὰς κυβερνήσεις. Οἱ Αὐστριακοὶ πράκτορες πώποτε δὲν ἔναντιώθησαν εἰς τὰς πράξεις τοῦ Εὐνάρδου. Αὐτὸς ἐγνώριζεν ὅλους σχεδὸν τοὺς ξένους ὑπουργούς. 'Ο Κ. Εὐνάρδος εἶχεν ἀνταπόκρισιν μὲν ὅλους τοὺς φιλέλληνας τῆς Εὐρώπης, μὲν δὲν τοὺς ἀρχηγούς τῆς Ελληνικῆς καὶ ἡ ἀλληλογραφία του εἶναι δικώδης.

'Ο Λόρδος Κόχραν προτοῦ ν' ἀναχωρήσῃ διὰ τὴν Ελλάδα, ὑπῆργεν ἀπὸ τὴν Μασσαλίαν εἰς τὴν Ελβετίαν, εἰς τοῦ Κ. Εὐνάρδου, διὰ νὰ συνδιαλεχθῇ μετ' αὐτοῦ.

Αἱ γενναῖαι προσπάθειαι τοῦ Κ. Εὐνάρδου συνεπέφερον τὸν πρὸς αὐτὸν θαυμασμὸν τῆς Εὐθώπης· καὶ καμμία κατήγορος φωνὴ δὲν ἐφαίνετο ὅτι μέλλει νὰ ταράξῃ τὴν συμφωνίαν τῶν ἐγκωμίων τὰ δόποια ἐλάμβανε πανταχόθεν ἐπὶ τοῦ βήματος ὅμως τῆς βουλῆς τῶν ἀντιπροσώπων, ὁ Κύριος Δυδόν οἵμιλῶν περὶ τῶν εἰς τὰς Ελληνικὰς θαλάσσιας γενομένων πειρατειῶν, προσέβαλεν ἐκ πλαγίου τὰς φιλελληνικὰς ἔταιρας, ὁ δὲ Κ. Εὐνάρδος ἀπέδειξε δημοσίᾳ ψευδεῖς τὰς ἐκφράσεις τοῦ Κ. Δυδόν εἰς ἐπιστολὴν τὴν δόποιαν ἀνέφερον πολλαῖς ἐφημερίδες. "Εἶναι τὸ ἀπρεπὲς καὶ κακόθυσλον, ἔπειτα λεγεν ὁ Εὐνάρδος, τὸ νὰ διαβάλωνται ἀπεχθῶς ἐκεῖνοι οἵτινες δὲν παύουσιν, ἀπὸ δύο ἥδη ἐτῶν, τοῦ νὰ ἐνασχολῶνται εἰς τὰ συμφέροντα τῆς ἀνθρωπότητος καὶ πραγματικῶς εἰς τὰ τοῦ ἐμπορίου. 'Ας ἔξακολουθησεν θήσωμεν λοιπὸν νὰ βοηθῶμεν ἔτι τοὺς Ελληνας, ἀς ἀποπερατώσωμεν τὸ ὄπερ ἡρχίσαμεν ἔργον, ἀς πράξωμεν προσέτι μερικὰς θυσίας, καὶ θέλομεν φθάσει εἰς τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καθ' ἣν ὑπεράσπισις ἴσχυροτέρα τῆς ἡμετέρας, θέλει σώσει ὅλοτελῶς αὐτὸν τὸν δυστυχῆ λαόν. 'Απέναντι τῶν ἀποτόλμων λόγων τοῦ Κ. Δυδόν, ἀ; συγχαίρωμεν αὐτοὺς δι' ὅσα ἐπράξαμεν, καὶ τολ-

„ μῶνά τὸ ἐπαναλάβω, μακρὰν τοῦτον νὰ ὑποπέσωμεν εἰς
 „ τὴν μομφὴν τῶν χριστιανικῶν βασιλειῶν, προσεγγίζει
 „ ἡδη στιγμὴ καθ' ἣν αὐτὰν μέλλει νὰ εὐχαριστήσωσε
 „ τοὺς ζωοτροφήσαντας τοὺς Ἑλληνας καὶ ἐμποδίσαν-
 „ τας τὸν δλύκληρον δλεθρόν των, καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ φό-
 „ βος τοῦ μῆπως ταραχθῆ ἡ εἰρήνη τῆς Εὐρώπης κα-
 „ τεῖχε τὴν ἀγαθοεργίαν τῶν μονάρχων. Αἱ βοήθειαι
 „ ἥμων ἔδοσαν τὸν καιρὸν εἰς τὴν πολιτικὴν νὰ συνέλ-
 „ θῃ· ἀς μὴ παύσωμεν τῶν βοήθειῶν μας εἰμὶ ὅταν
 „ ἀποφασισθῆ ἡ τύχη τῆς Ἑλλάδος. „

Κατὰ τὸ 1827 ὁ Κ. Ἐϋνάρδος ὑπῆγεν εἰς Λονδίνον,
 ἔχων πάντοτε τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ χρησιμεύσῃ εἰς τὴν
 ὑπόθεσιν τῆς ὅποιας διεκηρύχθη τοσοῦτον τρανῶς ὁ προ-
 στάστης ἔγραψε πρὸς τὸν περίφημον Σιρ Μακιντόσχ καὶ
 ἐπροσκάλεσε τὸ Ἀγγλικὸν ἔθνος νὰ ὑποστηρίξῃ τὰς πράξεις
 τοῦ Λόρδου Κοχράνου καὶ τοῦ στρατηγοῦ Τζούρτζ. Τὰ ἔγ-
 γραφα ταῦτα ἔδημοσιεύθησαν εἰς τὴν ἐφημερίδα ὁ χρόνος,
 "Ο Κ. Ἐϋνάρδος εἰς τὴν πρὸς τὸν Σιρ Μάκκιντοσχ ἐπι-
 στολήν του χρονολογουμένην τῇ 10 Ιουνίου 1827. δι-
 καιολογεῖ τοὺς Ἑλληνας δι' ὅλα τὰ ἐγκλήματα τὰ ὅποια
 ἀπέδιδον εἰς αὐτούς. " Πρέπει ἄρα γε, ἔλεγεν αὐτὸς,
 „ νὰ κατηγορήσωμεν τοὺς Ἑλληνας διὰ τὴν ἀταξίαν τοῦ
 „ δανείου καὶ διὰ τὰ δυστυχήματα τῶν ἀτμοπλόων; οὐχί.
 „ δλος ὁ κόσμος τὸ γινώσκει. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι ἐσωτε-
 „ ρικαὶ διχόνοιαι συνέβησαν, ἀλλ' ἡ ἱστορία ὅλων τῶν
 „ λαῶν οἱ ὅποιοι ἀρχίζουσιν, εἶναι ἡ αὐτὴ, καὶ οἱ Ἑλλη-
 „ νες δὲν εἶναι ἄρα γε πλέον συγγνωστοὶ ἀπὸ τοὺς ἄλ-
 „ λους; Πολλοὶ ἀρχηγοὶ ἔσφαλον κατὰ τὴν ἀρετὴν,
 „ τὴν χρηστότητα καὶ κατὰ τὸν πατριωτισμὸν, οὐδεὶς
 „ ὅμως ἔξι αὐτῶν ἐπρόδωσε τὴν πατρίδα του συνυπακού-
 „ μενος μὲ τοὺς Τούρκους. Δαπάγαι ἀνόητοι ἐγένοντο
 „ εἰς τὴν Ἑλλάδα· τοῦτο ὅμως πρέπει νὰ ἀποδύσωμεν
 „ εἰς τὰ δάνεια τοῦ Λονδίνου, ὅσα διαφυγόντα τὸ ναυά-
 „ γιον, ἀντὶ νὰ ἀποσταλῶσιν εἰς ζωοτροφίας καὶ εἰς πο-

„ λεμεφόδια, ἐστάλησαν εἰς χρυσίον, πρὸς ἀρχηγοὺς ἔξερ-
 „ χομένους ήδη τῆς δουλείας. Δὲν ἦτον ἄρα γε τοῦτο ώσταν
 „ νὰ ἐστέλλετο εἰς αὐτοὺς τὸ μῆλον τῆς ἔριδος; Οἱ
 „ Ἑλληνες πειραταὶ καταστρέφουσι τὸ ἐμπόριον. Ἀλη-
 „ θὲς τοῦτο, ἀλλ’ ἡ φρικώδης ταλαιπωρία ἐνὸς ὀλοκλή-
 „ ρου λαοῦ δὲν εἶναι ἄρα γε δικαιολογία αὐτῶν τῶν ἀ-
 „ ταξιῶν; Ἄς ἐνθυμηθῶμεν τὸ ὅτι οἱ ναυτικοὶ τῆς Χι-
 „ ου τῶν ψαρῶν, ἀπώλεσαν τὸ πᾶν καὶ ὅτι ἀπὸ τριῶν
 „ ἡδη ἐτῶν ζῶσιν εἰς ἐρημωμένην πατρίδα. Ὅταν αἱ γυ-
 „ νᾶκες καὶ τὰ τέκνα των τοῖς ζητῶσιν ἄρτον, τὶ πρέ-
 „ πει νὰ κάμωσι; „

‘Ο Κ. Ἐϋνάρδος ὅτε διέτριβεν εἰς Δονδύνον, ἐπρό-
 τεινε νὰ γένη συνεισφορὰ πρὸς βοήθειαν τῶν Ἑλλήνων
 καὶ ὁ ἕδιος ὑπέγραψε διὰ τριακοσίας στερλήνας. Αὕτη
 ἡ ἀπόπειρα ἐπέτυχε διὰ δύω λόγους πρῶτον, διότι ἡ Βρε-
 τανικὴ φιλαυτία ἐθεώρησεν ἑαυτὴν προσβεβλημένην, μὴ
 βλέπουσα τὸ Ἀγγλικὸν ἔθνος νὰ κατέχῃ τὴν πρώτην
 τάξιν εἰς αὐτὴν τὴν εὐγενῆ ἐπιχείρησιν καὶ ἡ δευτέρα
 αἰτία πρέπει νὰ ἀποδοθῇ εἰς τὰς ἀηδίας τὰς ὁποίας
 ἐπέφερεν ἡ κακὴ διαχείρησις τοῦ δανείου καὶ ἡ ἀθλία
 τύχη τῶν ἀτμοπλόων. ‘Ο Κ. Ἐϋνάρδος ἔλαβε πολ-
 λὰς συνδιαλέξεις μετὰ τῶν Ἀγγλῶν ὑπουργῶν, οἱ ὅποιοι
 τῷ ἔκαμον τὴν πλέον ἔντιμον δεξιωσιν. Τῇ ἕκτῃ
 Αὔγουστου τοῦ 1827 ὁ Κ. Ἐϋνάρδος ὑπεύθυνε πρὸς τὰς
 Εὐρωπαϊνὰς ἑταιρίας ἐπιστολὴν τελειώνουσαν οὕτως “εἰ-
 ναι παραμυθία, δι’ ἡμᾶς, τὰ νὰ βλέπωμεν ἐπιβε-
 βαιουμένας τὰς προαισθήσεις μας. Τὸ 1827 ἔτος, δὲν
 θέλει τελειώσει, πρὸ τοῦ νὰ ἀποπερατωθῇ ἡ φρικώδης
 πάλη ἥτις καταθλίβει τὴν ἀνθρωπότητα. Μετὰ τρεῖς
 μῆνας, ἵσως καὶ μετὰ ἓνα, τὰ δεινὰ τῆς Ἑλλάδος μέλ-
 λει νὰ λάβωσι τέλος· ἐστὲ βέβαιοι περὶ τούτου, Κύριοι,
 ἡ προστασία τῶν τριῶν δυνάμεων ἔσεται ἐντελής. Οἱ
 μονάρχαι οἵτινες συνῆλθον εἰς ἐν, θέλουσιν ὅλοι τὴν
 ἀναγέννησιν τῆς Ἑλλάδος, καὶ οἱ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν

υπουργείων των ἄνδρες, θέλουν φιλοτιμηθῆ εἰς τὸ νὰ δείξωσιν εἰς τὴν Εύρωπην, ὅτι ἡ ἔνωσις τῶν τριῶν δυνάμεων προέθετο τὸν μόνον σκοπὸν τοῦ νὰ βοηθήσῃ τὸν καταπιεζόμενον λαὸν τῆς Ἑλλάδος καὶ νὰ τῷ ἀποδώσῃ τὴν πατρίδα του. Εὔτυχεῖς ύπουργοι ἐκεῖνοι, οἵτινες συντελέσουσιν εἰς αὐτὴν τὴν ὥραιαν πρᾶξιν,,

Αἱ μακραὶ καὶ ἐπίμοχθοι ἔργασίαι τοῦ Κ. Ἐϋνάρδου ἔμελλε νὰ λάβωσι, πέρας καθ' ἣν στιγμὴν αἱ τρεῖς μεγάλαι δυνάμεις παρεδέχθησαν τὴν προστασίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ υπεσχέθησαν τὴν ἐλευθέρωσίν της. Ὁ διορισμὸς τοῦ Κ. Καποδιστρίου ὡς ἀρχηγοῦ τῆς Ἑλληνικῆς κυβερνήσεως ἐπευφημήθη παρὸ ὅλων. Πρέπει νὰ περιμένωμεν τὰ πάντα ἀπὸ αὐτὸν τὸν εὐγλωτον διπλωμάτην, ὅστις ἐγένετο ἀναμφιλόλως ἐν ἀπὸ τὰ πρῶτα κινητήρια τῆς μεγάλης ἐκστρατείας τὴν ὅποιαν ἐπεχειρίσθη ἡ Ῥωσσία. Κ. Ἐϋνάρδος διὰ τῆς ἐπιμονῆς του, διὰ τῶν συνεχῶν ἐπικλήσεων τῆς φιλανθρωπίας καὶ εἰς τοῦ οἴκτου τῶν συγχρόνων του, καὶ διὰ τῆς στερεᾶς καὶ ἀμεταβλήτου θελήσεώς τοῦ νὰ κατορθώσῃ νὰ θριαμβεύσῃ ἡ ὑπόθεσις τὴν ὅποιαν εἶχεν ἐναγκαλισθῆ, συνετέλεσε μεγάλως ἄνευ ἀμφιβολίας εἰς τὸ νὰ ἀνατρέψῃ τὰ ἀντιτείνοντα εἰς αὐτὸν τὸν θρίαμβον ἐμπόδια, ὁ ὅποιος εἶναι τοῦ λοιποῦ ἐξησφαλισμένος. Ὁ Κ. Ἐϋνάρδος δὲν περιπρίσθη εἰς τὸ νὰ καθιερώσῃ ὅλον του τὸν καιρὸν καὶ ὅλας του τὰς δυνάμεις εἰς τὴν ἐπιτυχίαν αὐτῆς τῆς ὥραιας ύποθέσεως, ἀλλ’ εἶναι εἰς ἐξ ἐκείνων οἵτινες κατέβαλον περισσότερον ἀργύριον, ἐξαιρουμένων τῶν μυστικῶν βοηθειῶν τὰς ὅποιας ἔστειλεν ἴδιαιτέρως. Ὡν μέλοις ὅλων σχεδὸν τῶν ἐταιριῶν κῆς Εύρωπης, ύπεγράφη εἰς ἐκάστην αὐτῶν ὡς συνδρομητὴς, καὶ βλέπομεν εἰς τὰς ἀναφορὰς τὰς δημοσιευθείσας ὑπὸ μόνης τῆς ἐταιρίας τῶν Παρισίων ὅτι αὐτὸς κατέθεσε εἰς τὸ ταμεῖον αὐτῆς, τριάκοντα μίαν χιλιάδας φράγκων. Ἡ ἑθνικὴ συγέλευσις τῶν Ἑλλήνων

ἔψηφισεν εὐχάριστας πρὸ τὸν Κ. Ἐγγάρδον, καὶ τὸν ὀνόμασε πολίτην "Ελληνα. Ὄραιον πρᾶγμα τὸ γὰρ ἦνας τις συμπατριώτης τοῦ Ἀριστείδου, τοῦ Σόλωνος, τοῦ Λυκούργου καὶ τοῦ Ἐπιμινώνδα ἀφοῦ συνετέλεσεν εἰς τὴν ἐλευθέρωσιν τῆς πρὸ τόσων αἰώνων ληστευομένης πατρίδος των.

[Ἐκ τοῦ Γενικοῦ Βιογράφου.]
